

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI BAHAR DÖNEMİ

BAKIM DAVRANIŞLARI DERSİ-HEM 110
DERS BİLGİ KİTAPÇIĞI

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI

Dr.Öğr.Üyesi Seval Ağaçdiken ALKAN

Dr.Öğr.Üyesi Gülay AKMAN

SAMSUN 2025

İÇİNDEKİLER

1. BAKIM DAVRANIŞLARI DERSİ

1.1. Dersin Tanımı ve Amacı	3
1.2. Dersin Genel Hedefleri.....	3
1.3. Dersin Öğrenme Çıktıları	3
1.4. Dersin Programdaki Yeri	3
1.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	3
1.6. Dersin Değerlendirmesi.....	4
1.7. Eğitimde Öğrenciden Beklentiler/ Sorumluluklar	4

2. HAFTALIK DERS PROGRAMI

2.1. Bakım Davranışları Dersi Haftalık Ders Programı	5
2.2. Öğrenci Grup Çalışmaları Tablosu... ..	6

3. KAYNAK ve KANITLAR LİSTESİ

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI BAHAR DÖNEMİ

1. BAKIM DAVRANIŞLARI DERSİ (HEM110)

1.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Bakım Davranışları Dersi, hemşirelik öğrencilerinde bakım bilinci geliştirilmesinde temel oluşturmaya yönelik bir derstir. Bu derste Watson İnsan Bakım Kuramı'ndan yararlanarak bakıma ilişkin temel kavramlar tanımlanmakta ve bakım davranışlarının insan üzerindeki etkileri hümanistik bir bakışla irdelenmektedir. Dersin amacı, hemşirelik öğrencilerinde bakım bilinci oluşturmak ve bakım davranışlarına ilişkin farkındalık kazandırmaktır.

1.2. Dersin Genel Hedefleri

- Bakım kavramını anlaması,
- Bakım ve hemşirelik ilişkisini kavraması,
- Bakım bilinci konusunda öz farkındalık oluşturması,
- Bakım davranışlarını ve gerekliliğini kavraması hedeflenmektedir.

1.3. Dersin Öğrenme Çıktıları

Öğrenciler;

- Bakım kavramını analiz eder
- Bakım ve hemşirelik ilişkisini kavrar
- Bakım davranışlarını kullanma konusunda öz farkındalık oluşturur.

1.4. Dersin Programdaki Yeri

Bakım Davranışları Dersi (HEM110), Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü birinci sınıfının bahar döneminde verilir. Haftada 2 saat teorisi olan 3 ECTS kredilik bir derstir.

1.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Ders 207 nolu sınıfta yüz yüze yürütülecektir. Konuların işlenişinde anlatım, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, rol play gibi aktif öğrenme yöntem ve teknikleri kullanılacaktır.

1.6. Dersin Değerlendirmesi

Dersin %30' undan fazlasına devam etmeyen öğrenci final sınavına alınmaz. Dersin değerlendirilmesinde bir ara sınav ve bir final sınavı yer almaktadır. Ara sınav notu, ders geçme notunu %40; Final sınavı ise % 60 oranında etkilemektedir. Derse ilişkin tüm hususlarda Ondokuz Mayıs

Üniversitesi Sınav Yönetmeliği uygulanır.

1.7. Eğitimde Öğrenciden Beklentiler/Sorumluluklar

1.7.1. Ders Belgelerini Okumak: Öğrencilerin tüm ders belgelerini (ör. Ders Bilgi Kitapçığı, okuma önerileri vb..) okumaları önemlidir. Bu, öğrencilerin tüm ders etkinliklerini uygun şekilde planlamasına olanak tanır.

1.7.2. Derse Katılım: Ders başarısı için derse katılım çok önemlidir. Öğrenci katılımı, öğrenim planında belirtilen ders ya da grup çalışmalarına düzenli olarak hazırlanmak, katılmak ve öğretim elemanları tarafından gerekli görülen tüm akademik faaliyetlere katılmak olarak tanımlanır.

1.7.3. Öğrencilere klinik deneyimlerine ilişkin “Deneyim günlüğü” tutmaları önerilmiştir. Her hafta gönüllü öğrencilerin deneyimlerini paylaşmaları beklenmektedir.

2. HAFTALIK DERS PROGRAMI

2.1. Bakım Davranışları Dersi Haftalık Ders Programı

Tarih	Öğretim elemanı	Konu
1. Hafta	Tüm öğretim elemanları	Dersin Amacı, Hedef, İçerik ve Yöntemin İncelenmesi
2. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN	Bakım Kavramı ve Hemşirelik
3. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	Bakım Gereksinimlerinin Belirlenmesinde Klinik Karar Verme
4. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN	Bakımda Kültürel Değerlerinin Farkına Varma
5. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	Bakımla İlişkili Kavramlar- Duyarlılık, Şefkat, Merhamet
6. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN	Bakımla İlişkili Kavramlar- Sevgi, İyilik, Yardım etme
7. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	İnsan Bakım Kuramı: Bakım Durumu ve Bakım Anı, Kişilerarası Bakım İlişkisi
8. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN	Bakım Davranışları: Hazır bulunma, Varlığını sunma, Otantik dinleme
9. Hafta		ARA SINAV
10. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	Bakım Davranışları: Bireyi Kabul Etme, Birey Merkezli Olma, Konfor Sağlama
11. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN	Bakım Davranışları: Göz Teması Kurma, Adı ile Seslenme, Gülümseme, Dokunma
12. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	İyileştirici Faktörler- İnsancılık, Adanmışlık, Umut ve Duyarlılık, Yardım-Güven İlişkisi,
13. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN	İyileştirici Faktörler- Duyguların İfadesi, Problem Çözme, Öğretme-Öğrenme
14. Hafta	Dr. Öğr. Üyesi Seval AĞAÇDİKEN ALKAN	İyileştirici Faktörler- İyileşme Çevresi, Fiziksel, Duygusal ve Ruhsal Gereksinimlere Yardım, Spirütüellik
15. Hafta		FİNAL SINAVI

3. KAYNAK ve KANITLAR LİSTESİ

- Watson J. Jean Watson's theory of human caring In: Smith MC, Parker ME, eds. Nursing Theories and Nursing Practice. 4th ed. 2014. Watson J. Nursing Philosophy and Science of Caring. Revised edition. 2008. Alligood MR. Nursing Theorists. 8. Edition. USA: Elsevier, 2014.
- Öner Altıok, H., Şengün, F., Üstün, B. (2011) Bakım: Kavram Analizi, Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi, 4 (3): 137-140.
- Younas A, Maddigan J. (2019) Proposing a policy framework for nursing education for fostering compassion in nursing students: a critical review. J Adv Nurs; 75(8):1621–1636.
- Mahler, B. (2019). Nurse educators should use a range of approaches to teach students compassion. Evidence-Based Nursing.
- Pajnkihar, M., McKenna, H. P., Štiglic, G., & Vrbnjak, D. (2017). Fit for practice: analysis and evaluation of Watson's theory of human caring. Nursing Science Quarterly, 30(3), 243-252.
- Sebrant, L., & Jong, M. (2021). What's the meaning of the concept of caring?: A meta-synthesis. Scandinavian Journal of Caring Sciences, 35(2), 353-365.
- Boz, İ., & Kol E. (2020). Yoğun Bakım Hemşireliğinde Bakım Davranışları Üzerine Bir Literatür Derleme. Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi, 24(1), 32-38.
- Bozkuş, H. S., & Olgun, N. (2019). Diyabetik Ayak Enfeksiyonu Olan Bireylerde Watson'un İnsan Bakım Modelinin Uygulanması: Olgu Sunumu. *Editör*, 42.
- Boz, İ., & Akgün, M. Doğum Korkusu Yönetiminde İnsan Bakım Kuramı'na Temelli Psikoeğitim Programı ve Ön Uygulama Sonuçları
- Buldum, A., & Yılmaz, D. V. Watson İnsan Bakım Kuramı'na Göre Postpartum Anneye Bütüncül Hemşirelik Yaklaşımı: Olgu Sunumu. *Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi*, 2(2), 121-128.
- Türkcü Göral, S. (2019). Watson insan bakım modeline temellendirilmiş refleksoloji uygulamasının jinekolojik kanser hastalarında anksiyete, depresyon ve yaşam kalitesine etkisinin incelenmesi.
- Durmazoğlu, G., Özlem, Ç. E. Ç. E., Toksoy, S. Y., Okumuş, H., & Tokat, M. A. (2021). Gebe okulu eğitimcileri ve emzirme hemşirelerine verilen Watson'ın İnsan Bakım Kuramına temellendirilmiş emzirme eğitiminin etkinliğinin değerlendirilmesi. *Pamukkale Tıp Dergisi*, 14(1), 79-88.

• Aktaş, Y., Arabacı, L. B., & Dülgerler, Ş. Watson İnsan Bakım Modeli'ne Göre Şizofreni Tanılı Bir Hastada Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu. *İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 5(1), 51-57.

• Gülpınar, N., Başkaya, S., Yeşilbudak, Z., & BOZ, İ. (2019). İnfertilite Tedavisi Sırasında Kadınların Algıladıkları Bakım Davranışları ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi. *HEAD*, 16(1), 21-26.

• Demirhan, İ., Tuncay, S., Şahin, S., & Kaplan, S. Uterin Atoni Olgusunda Watson'ın İnsan Bakım Modeline Göre Hemşirelik Süreci. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 8(4), 510-517.

Okuma Listesi

- Serçe, A. K., & Vicdan, A. K. (2025). Hemşirelik Öğrencilerinin Etik Duyarlılıkları ile Bakım Davranış Algıları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. *Sağlık Bilimlerinde Değer*, 15(1), 119-126. <https://dergipark.org.tr/en/pub/sabd/issue/89791/1493751> .
- Papastavrou, E., Efstathiou, G., & Charalambous, A. (2011). Nurses' and patients' perceptions of caring behaviours: quantitative systematic review of comparative studies. *Journal of advanced nursing*, 67(6), 1191-1205. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.1365-2648.2010.05580.x>
- Ikeh, I. U., Olorunfemi, O. L., Ariyo, D. A., Daramola, O. H., & Babalola, N. T. (2024). Caring In Nursing: A Concept Analysis. *Funksec here*, 6(1), 143-158. <https://research.ebsco.com/c/uvft4g/search/details/4yjgfwrcvf?db=asn>
- Ghahramanian, A., Rassouli, M., Zamanzadeh, V., Valizadeh, L., & Asghari, E. (2020). Good nursing care: Rodgers' evolutionary concept analysis. *Nursing Practice Today*. <https://research.ebsco.com/c/uvft4g/search/details/137xfk4vhn?db=obo>